

ÖZET/ABSTRACT

Tarihî kent merkezlerinde yapılan turizm faaliyetleri kentsel alanlara olumlu ve olumsuz etkilere sebep olmaktadır. Kültürel mirasın, turizm üzerine olan etkilerinin belirlenmesi ve kültürel miras turizminin yönetimi, koruma ve turizmin gelişimi açısından önem taşımaktadır. Kültürel miras alanlarının korunması sürdürülebilir bir kentsel gelişimin sağlanabilmesi açısından insanlığın ortak sorumluluğundadır. Tez çalışmasında, araştırma alanı olarak seçilen; Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü'nde yer alan Afyonkarahisar kentinin, kültürel miras değerlerinin turizm kazandırılarak korunması ve turizm potansiyelinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Çalışmanın kuramsal çerçevesinde; kültürel miras kavramı, kentsel kültürel miras kavramı, kültürel mirasın koruma anlayışı, kültürel mirasın turizm açısından geliştirilmesinin önemi, turizmde kullanılan kültürel miras modelleri, kültürel miras turizminde ulusal ve uluslararası turizm alanlarına ilişkin yönetim planı örnekleri ele alınmıştır. Araştırma alanına ilişkin doğal ve kültürel veriler belirtilmiş, CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) teknolojileri kullanılarak haritalara aktarılmıştır. Çalışmada, araştırma alanına yönelik planlama kararları, mevcut arazi kullanımları, SWOT (Strength, Weaknesses, Opportunities, Threats) analizi, çevre sorunları ve uzman görüşü değerlendirilmesi yapılmıştır. Afyonkarahisar Kentsel Kültürel Miras Yönetim Modeli Önerisi gerçekleştirilerek, Afyonkarahisar'da kültürel mirasın korunması, geliştirilmesi ile kültürel miras-turizm etkileşimine yönelik stratejiler belirlenmiştir. Tez çalışmasında Afyonkarahisar kentinin kültürel miras turizm potansiyeli ve bu potansiyelin geliştirilmesi açısından önemli doğal ve kültürel özelliklere sahip olduğu, aynı zamanda kente ait turizm çeşitlerinin entegre edilmesi ile sürdürülebilir gelişime katkı sağlanabileceği vurgulanmıştır.

Tourism activities in historical city centers cause positive and negative effects on urban areas. Determination of the effects of cultural heritage on tourism and management of cultural heritage tourism are important for protection and development of tourism. The protection of cultural heritage sites is a common responsibility of humanity in order to achieve sustainable urban development. In the thesis study; it is aimed to protect the cultural heritage values and to develop tourism potential of Afyonkarahisar city, which is located in the Inner Western Anatolia Region of Aegean Region, by providing tourism. In the theoretical framework of the study; the concept of cultural heritage, the concept of urban cultural heritage, understanding of cultural heritage conservation, the importance of the development of cultural heritage in terms of tourism, cultural heritage models used in tourism, management plan examples related to national and international tourism areas in cultural heritage tourism were discussed. Natural and cultural data related to the research area were transferred to maps using GIS (Geographic Information Systems) technologies. In the study, natural and cultural landscape characteristics of the research area, planning decisions about the city, determination of current land use, SWOT (Strength, Weaknesses, Opportunities, Threats) analysis, and environmental problems were evaluated by expert opinion were done. By developing Afyonkarahisar Urban Cultural Heritage Management Model Proposal, strategies for conservation, development and cultural heritage-tourism interaction were determined intended for Afyonkarahisar. In the thesis, it is emphasized that Afyonkarahisar city has important natural and cultural characteristics in terms of cultural heritage tourism potential and development of this potential, and it can also contribute to sustainable development by integrating the types of tourism belonging to the city.